

DZIAŁ 1. NAKŁADY WEWNĘTRZNE NA DZIAŁALNOŚĆ B+R WEDŁUG POCHODZENIA ŚRODKÓW ORAZ APARATURA NAUKOWO-BADAWCZA W 2015 R.

(w tysiącach zł ze znakiem po przecinku)

Nakłady wewnętrzne faktycznie poniesione (bez amortyzacji środków trwałych) (wiersze 02+05)		01			
Nakłady bieżące ogółem ^{a)}		02			
w tym:	nakłady osobowe	03			
	opłaty licencyjne za użytkowanie produktów własności intelektualnej dokonane za okres dłuższy niż jeden rok	04			
Nakłady inwestycyjne na środki trwałe ogółem (wiersze 06+07+10)		05			
z tego:	budynki i lokale, obiekty inżynierii lądowej i wodnej oraz grunty (grupy KŚT 0, 1, 2) ^{b)}	06			
	maszyny i urządzenia techniczne (grupy KŚT 3-6) ^{b)} oraz narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie (grupa KŚT 8) ^{b)}	07			
	w tym zakup aparatury badawczej ^{c)}	08			
	w tym zakup aparatury badawczej z importu	09			
	środki transportu (grupa KŚT 7) ^{b)}	10			
Z nakładów bieżących (wiersz 02) przypada na oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie w ramach działalności B+R		11			
		0	1	2	
Z nakładów wewnętrznych (bieżących i inwestycyjnych) przypada na: ^{d)} (wiersze 12+13+14+15 rubryka 1 = wiersz 02, wiersze 12+13+14+15 rubryka 2 = wiersz 05)			z nakładów bieżących (wiersz 02)	z nakładów inwestycyjnych (wiersz 05)	
badania naukowe	podstawowe	12			
	stosowane	13			
	przemysłowe	14			
prace rozwojowe		15			
Z nakładów wewnętrznych (wiersz 01) poniesiono nakłady na:					
biotechnologię		16			
nanotechnologię		17			
Z nakładów wewnętrznych (wiersz 01) przypada na środki otrzymane od: (wiersze 18+20+21+22+23+24+34 = wiersz 01)					
budżetu (MNiSW ^{e)} , MRR ^{f)} , innych resortów, JST ^{g)} , NCBR ^{h)} , NCN ⁱ⁾ , PARP ^{j)} oraz innych instytucji dysponujących środkami publicznymi)		18			
w tym udział środków krajowych w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej		19			
jednostek naukowych PAN ^{k)} i instytutów badawczych ^{l)}		20			
krajowych szkół wyższych		21			
krajowych przedsiębiorstw		22			
krajowych prywatnych instytucji niekomercyjnych		23			
środki pochodzące z zagranicy (wiersze 25+26+27+30+31+32+33)		24			
z tego od:	Komisji Europejskiej ^{m)}	25			
	organizacji międzynarodowych	26			
	przedsiębiorstw	27			
	w tym:	z tej samej grupy przedsiębiorstw	28		
		z krajów Unii Europejskiej	29		
	szkół wyższych	30			
	zagranicznych instytucji rządowych	31			
	prywatnych instytucji niekomercyjnych	32			
pozostałych podmiotów	33				
środki własne		34			
Aparatura naukowo-badawcza spełniająca kryteria zaliczania do środków trwałych (będąca na stanie księgowym jednostki)	wartość brutto	stan w dniu	35		
	umorzenie	31 XII 2015 r.	36		
		otrzymana nieodpłatnie w 2015 r. ⁿ⁾	37		
A. Proszę wypełnić załącznik nr 1					
B. Proszę wypełnić załącznik nr 2					

^{a)} Bez kosztów zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych niezbędnych do wykonania określonych prac B+R, lecz do czasu zakończenia tych prac, nieujętej w ewidencji środków trwałych jednostki. ^{b)} Według aktualnie obowiązującej Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT). ^{c)} Łącznie z nakładami na aparaturę wymienioną w przypisie a. ^{d)} Zgodnie z ustawą z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1620). ^{e)} Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. ^{f)} Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju. ^{g)} Jednostki Samorządu Terytorialnego ^{h)} Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. ⁱ⁾ Narodowe Centrum Nauki. ^{j)} Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. ^{k)} Na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619, z późn. zm.). ^{l)} Na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. Nr 96, poz. 618, z późn. zm.). ^{m)} W tym udział środków KE w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. ⁿ⁾ Bez aparatury wymienionej w przypisie a przeniesionej w ciągu roku do środków trwałych.

DZIAŁ 2. NAKŁADY ZEWNĘTRZNE NA DZIAŁALNOŚĆ B+R W 2015 R.

(w tysiącach zł ze znakiem po przecinku)

Nakłady zewnętrzne ogółem (wiersze 02+10)		01	
z tego przypada na środki przekazane:	podmiotom krajowym (wiersze 03+04+05+07+08+09)		02
	z tego:	jednostkom naukowym PAN ^{a)} i instytutom badawczym ^{b)}	03
		szkołom wyższym	04
		przedsiębiorstwom	05
		w tym mikroprzedsiębiorstwom ^{c)}	06
		prywatnym instytucjom niekomercyjnym	07
		osobom fizycznym zatrudnionym na umowę zlecenie i umowę o dzieło ^{d)}	08
		pozostałym podmiotom krajowym	09
		podmiotom zagranicznym (wiersze 11+12+13+14+15)	
	z tego:	szkołom wyższym	11
		przedsiębiorstwom	12
		prywatnym instytucjom niekomercyjnym	13
		organizacjom międzynarodowym	14
		pozostałym podmiotom zagranicznym	15
	w tym (z wiersza 01) przypada na środki przekazane oddziałom (filiom) Państwa jednostki lub innym instytucjom polskim działającym na terenie:	Unii Europejskiej (z wyłączeniem Polski)	
poza Unią Europejską		17	

^{a)} Na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk. ^{b)} Na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych. ^{c)} Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących poniżej 10 osób z PKD innym niż 72 (Badania naukowe i prace rozwojowe). ^{d)} Osobom, które wykonywały prace badawcze poza siedzibą zlecającego. Jeżeli prace, choćby częściowo, zostały wykonane w siedzibie zlecającego należy potraktować nakłady na te prace jako nakłady wewnętrzne i wykazać ich wartość w dziale 1 w wierszu 02.

DZIAŁ 3. PRACUJĄCY W DZIAŁALNOŚCI B+R I ICH WYNAGRODZENIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2015 R.

Wyszczególnienie		Liczba osób pracujących w działalności B+R (stan w dniu 31 XII 2015 r.)				Wynagrodzenia brutto ^{a)} pełnozatrudnionych ogółem (w tysiącach zł ze znakiem po przecinku)	
		ogółem	kobiety	w tym zatrudnieni ^{b)}			
				razem	w tym kobiety		w tym liczba pełnozatrudnionych
0		1	2	3	4	5	6
Ogółem (wiersze 02+03+04+05+06)	01						
Z tytułem naukowym profesora ^{c)}	02						
Ze stopniem naukowym ^{d)}	doktora habilitowanego	03					
	doktora	04					
Pozostałe osoby z wykształceniem wyższym ^{e)}	05						
Z wykształceniem pozostałym	06						

^{a)} Pełne wynagrodzenia roczne (ze wszystkich rodzajów działalności jednostki, tzn. działalności B+R i działalności pozostałych). ^{b)} Osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania). ^{c)} Łącznie z tytułem profesora sztuki (zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1852)). ^{d)} Łącznie ze stopniem w zakresie sztuki (ustawa jak w przypisie c). ^{e)} Z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata oraz absolwenci kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych.

**DZIAŁ 4. PRACUJĄCY W DZIAŁALNOŚCI B+R WEDŁUG ZAWODÓW^{a)}, WYKSZTAŁCENIA I GRUP WIEKU
W 2015 R.**

Wyszczególnienie			Liczba osób pracujących w działalności B+R (stan w dniu 31 XII 2015 r.)								
			ogółem	w tym kobiety	pracownicy naukowo- -badawczy		technicy i pracownicy równorzędni		pozostały personel		
					ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	
0			1	2	3	4	5	6	7	8	
Ogółem			01								
w tym:	zatrudnieni ^{b)}		02								
	pełnozatrudnieni		03								
	cudzoziemcy ^{c)}		04								
	z tego:	z Europy		05							
		w tym z Unii Europejskiej		06							
		z Ameryki Północnej		07							
		z Ameryki Środkowej i Południowej		08							
		z Azji		09							
		z Afryki		10							
		pozostali cudzoziemcy		11							
	z ogółem (wiersz 01) liczba osób w wieku:	24 lata i mniej		12							
25–34		13									
35–44		14									
45–54		15									
55–64		16									
65 lat i więcej		17									
z ogółem (wiersz 01) liczba osób z wykształceniem	co najmniej ze stopniem doktora ^{d)}		18								
	z pozostałym wykształceniem wyższym ^{e)}		19								
	z wykształceniem pozostałym		20								
Personel w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC) (ze znakiem po przecinku)			21								
w tym:	zatrudnieni ^{b)}		22								
	uczestnicy studiów doktoranckich ^{f)}		23								

^{a)} Zgodnie z klasyfikacją personelu B+R według zawodów opracowaną przez OECD. ^{b)} Osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania). ^{c)} Naukowcy, którzy zawarli z placówką naukową umowę o przyjęciu w celu realizacji projektu badawczego (zgodnie z ustawą z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650, z późn. zm.), art. 60a-d), nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni (zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.)), osoby z zezwoleniem na pracę, nieposiadające obywatelstwa polskiego (zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.) oraz ustawą z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach). ^{d)} Łącznie ze stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz z tytułem naukowym profesora. ^{e)} Z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata oraz absolwenci kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych. ^{f)} Zaangażowani w prace B+R i otrzymujący na ten cel środki finansowe (w postaci wynagrodzenia z jednostki, stypendium lub innej formy finansowania).

DZIAŁ 5. DANE UZUPEŁNIAJĄCE

A. Liczba zgłoszeń dokonanych przez jednostkę w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej w 2015 r.	1. znaków towarowych	01	
	2. wzorów przemysłowych	02	
	3. wzorów użytkowych	03	
	4. wynalazków	04	
B. Ile spośród wykazanych (w pyt. A.4) zgłoszeń wynalazków jednostka planuje dokonać w zagranicznych urzędach patentowych?		05	
C. Liczba zgłoszeń wynalazków dokonanych w zagranicznych urzędach patentowych w 2015 r.		06	
D. Liczba patentów uzyskanych w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej w 2015 r.		07	
E. Liczba patentów uzyskanych w zagranicznych urzędach patentowych w 2015 r.		08	
F. Czy w 2015 r. w jednostce istniał system zachęt dla pracowników dotyczący tworzenia własności intelektualnej?		09	TAK NIE
G. Czy w 2015 r. jednostka korzystała z baz danych patentów, znaków towarowych lub innych baz danych praw własności intelektualnej?		10	TAK NIE
H. Przychody jednostki ze sprzedaży licencji (bez licencji na standardowe oprogramowanie komputerowe) w 2015 r. (<i>w tysiącach zł ze znakiem po przecinku</i>)		11	
I. Nakłady jednostki na zakup licencji (bez licencji na standardowe oprogramowanie komputerowe) w 2015 r. (<i>w tysiącach zł ze znakiem po przecinku</i>)		12	

DZIAŁ 6. OBCIĄŻENIE RESPONDENTA

Proszę podać szacunkowy czas przeznaczony na przygotowanie danych dla potrzeb wypełnianego sprawozdania (w minutach)	01	
Proszę podać szacunkowy czas przeznaczony na wypełnienie sprawozdania (w minutach)	02	

(e-mail osoby sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

(imię, nazwisko i telefon osoby sporządzającej sprawozdanie)

(miejsowość, data)

(pieczęć imienna i podpis osoby działającej w imieniu sprawozdawcy)

Załącznik nr 1 do formularza PNT-01 za 2015 rok

Proszę określić jaki % nakładów wewnętrznych ogółem na B+R (dział 1 wiersz 01) poniosła jednostka na rzecz poszczególnych dziedzin nauki:

Lp.	Dziedziny nauki	1+2+3+4+5+6 = 100%
1	Nauki przyrodnicze	
a	matematyka	
b	nauki o komputerach i informatyka	
c	nauki fizyczne	
d	nauki chemiczne	
e	nauki o Ziemi i środowisku	
f	nauki biologiczne	
g	inne nauki przyrodnicze	
2	Nauki inżynieryjne i techniczne	
a	inżynieria lądowa	
b	elektrotechnika, elektronika, inżynieria informatyczna	
c	inżynieria mechaniczna	
d	inżynieria chemiczna	
e	inżynieria materiałowa	
f	inżynieria medyczna	
g	inżynieria środowiskowa	
h	biotechnologia środowiskowa	
i	biotechnologia przemysłowa	
j	nanotechnologia	
k	inne nauki inżynieryjne i technologie	
3	Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	
a	medycyna ogólna	
b	medycyna kliniczna	
c	nauka o zdrowiu	
d	biotechnologia medyczna	
e	inne nauki medyczne	
4	Nauki rolnicze	
a	rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	
b	nauka o zwierzętach i mleczarstwo	
c	nauki weterynaryjne	
d	biotechnologia rolnicza	
e	inne nauki rolnicze	
5	Nauki społeczne	
a	psychologia	
b	ekonomia i biznes	
c	pedagogika	
d	socjologia	
e	prawo	
f	nauki polityczne	
g	geografia społeczna i gospodarcza	
h	media i komunikowanie	
i	inne nauki społeczne	
6	Nauki humanistyczne	
a	historia i archeologia	
b	języki i literatura	
c	filozofia, etyka i religia	
d	sztuka (sztuka, historia sztuki, sztuki sceniczne, muzyka)	
e	inne nauki humanistyczne	

Załącznik nr 2 do formularza PNT-01 za 2015 rok

Proszę określić jaki % nakładów wewnętrznych ogółem na B+R (dział 1 wiersz 01) poniosła jednostka na rzecz poszczególnych rodzajów działalności gospodarczej:

Lp.	Rodzaje działalności gospodarczej	Symbole wg PKD 2007	= 100%
1	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	01+02+03	
2	Górnictwo i wydobywanie	05+06+07+08+09	
3	Produkcja artykułów spożywczych	10	
4	Produkcja napojów	11	
5	Produkcja wyrobów tytoniowych	12	
6	Produkcja wyrobów tekstylnych	13	
7	Produkcja odzieży	14	
8	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	15	
9	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	16	
10	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	17	
11	Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	18	
12	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	19	
13	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	20	
14	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	21	
15	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	22	
16	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	23	
17	Produkcja metali	24	
18	Produkcja broni i amunicji	25.4	
19	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń (bez Produkcji broni i amunicji)	25.1+25.2+25.3+ 25.5+25.6+25.7+25.9	
20	Produkcja elektronicznych elementów i obwodów drukowanych	26.1	
21	Produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych	26.2	
22	Produkcja sprzętu (tele)komunikacyjnego	26.3	
23	Produkcja elektronicznego sprzętu powszechnego użytku	26.4	
24	Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych i nawigacyjnych; produkcja zegarków i zegarów	26.5	
25	Produkcja urządzeń napromieniowujących, sprzętu elektromedycznego i elektroterapeutycznego	26.6	
26	Produkcja instrumentów optycznych i sprzętu fotograficznego	26.7	
27	Produkcja magnetycznych i optycznych niezapisanych nośników informacji	26.8	
28	Produkcja urządzeń elektrycznych	27	
29	Produkcja maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowana	28	
30	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	29	
31	Produkcja statków i łodzi	30.1	
32	Produkcja lokomotyw kolejowych oraz taboru szynowego	30.2	
33	Produkcja statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn	30.3	
34	Produkcja wojskowych pojazdów bojowych	30.4	
35	Produkcja sprzętu transportowego, gdzie indziej niesklasyfikowana	30.9	
36	Produkcja mebli	31	
37	Produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne	32.5	
38	Pozostała produkcja wyrobów (bez Produkcji urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne)	32.1+32.2+32.3+ 32.4+32.9	
39	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	33	
40	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	35	
41	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	36	
42	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków; Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców; Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	37+38+39	
43	Budownictwo	41+42+43	
44	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	45+46+47	
45	Transport i gospodarka magazynowa	49+50+51+52+53	
46	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	55+56	
47	Działalność wydawnicza; Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych; Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonentowych	58+59+60	
48	Telekomunikacja	61	
49	Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	62	
50	Działalność usługowa w zakresie informacji	63	

51	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	64+65+66	
52	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	68	
53	Działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe; Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	69+70	
54	Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	71	
55	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych	72.1	
56	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych	72.2	
57	Reklama, badanie rynku i opinii publicznej; Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Działalność weterynaryjna	73+74+75	
58	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	77+78+79+80+81+82	
59	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne; Edukacja	84+85	
60	Opieka zdrowotna	86	
61	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem; Pomoc społeczna bez zakwaterowania	87+88	
62	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	90+91+92+93	
63	Pozostała działalność usługowa; Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; Gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; Organizacje i zespoły eksterytorialne	94+95+96+97+98+99	
64	Nakłady niededykowane konkretnej działalności	x	

Załącznik nr 3 do formularza PNT-01 za 2015 rok

Proszę określić jaki % nakładów wewnętrznych ogółem na B+R (dział 1 wiersz 01) poniosła jednostka na poszczególne cele społeczno-ekonomiczne:

Lp.	Klasyfikacja NABS ^{a)} 2007	1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13 = 100%
1	Eksploracja i eksploatacja Ziemi	
2	Środowisko	
3	Eksploracja i eksploatacja przestrzeni kosmicznej	
4	Transport, telekomunikacja i inne infrastruktury	
5	Energia	
6	Produkcja i technologia przemysłowa	
7	Zdrowie	
8	Rolnictwo	
9	Edukacja	
10	Kultura, rekreacja, religia i środki masowego przekazu	
11	Systemy, struktury i procesy polityczne i społeczne	
12	Ogólny postęp wiedzy	
13	Obronność	

^{a)} Klasyfikacja celów społeczno-ekonomicznych.

Objaśnienia do formularza PNT-01

Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R) służy do oceny potencjału naukowo-badawczego kraju. Obejmuje ono informacje w ujęciu dostosowanym do standardów międzynarodowych, zawartych w podręczniku *Frascati Manual*, stosowanych w krajach członkowskich OECD i UE (decyzja nr 1608/2003/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie sporządzania i rozwoju statystyk Wspólnoty z zakresu nauki i techniki (tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. Urz. UE L 230 z 16.09.2003, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 31, str. 443)).

Działalność badawcza i rozwojowa (badania naukowe i prace rozwojowe) jest to systematycznie prowadzona praca twórcza, podjęta dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy. Działalność badawcza i rozwojowa obejmuje:

1) badania naukowe

- a) badania podstawowe – oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie praktyczne zastosowanie lub użytkowanie,
- b) badania stosowane – prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce,
- c) badania przemysłowe – badania mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności w celu opracowywania nowych produktów, procesów i usług lub wprowadzania znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów i usług. Badania te obejmują tworzenie elementów składowych systemów złożonych, szczególnie do oceny przydatności technologii rodzajowych, z wyjątkiem prototypów objętych zakresem prac rozwojowych,

2) prace rozwojowe – nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług, w szczególności:

- a) tworzenie projektów, rysunków, planów oraz innej dokumentacji do tworzenia nowych produktów, procesów i usług, pod warunkiem że nie są one przeznaczone do celów komercyjnych,
- b) opracowywanie prototypów o potencjalnym wykorzystaniu komercyjnym oraz projektów pilotażowych, w przypadkach gdy prototyp stanowi końcowy produkt komercyjny, a jego produkcja wyłącznie do celów demonstracyjnych i walidacyjnych jest zbyt kosztowna; w przypadku gdy projekty pilotażowe lub demonstracyjne mają być następnie wykorzystywane do celów komercyjnych, wszelkie przychody uzyskane z tego tytułu należy odjąć od kwoty kosztów kwalifikowanych pomocy publicznej,
- c) działalność związana z produkcją eksperymentalną oraz testowaniem produktów, procesów i usług, pod warunkiem, że nie są one wykorzystywane komercyjnie.

Prace rozwojowe **nie obejmują** rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, istniejących usług oraz innych operacji w toku, nawet jeżeli takie zmiany mają charakter ulepszeń.

Przykłady działalności badawczej i rozwojowej:

- 1) w zakresie górnictwa i prac geologiczno-poszukiwawczych:
 - pomiary terenu stanowiące integralną część projektu B+R dotyczącego zjawisk geologicznych,
 - opracowanie nowych lub znacznie udoskonalonych metod i wyposażenia służącego zdobywaniu danych, przetwarzaniu i analizie zgromadzonych danych oraz ich interpretacji;
- 2) projektowanie, konstruowanie oraz testowanie prototypów;
- 3) konstrukcja i eksploatacja instalacji próbnych;
- 4) plany i rysunki mające na celu określenie procedur, specyfikacji technicznych i cech eksploatacyjnych niezbędnych do tworzenia koncepcji, opracowywania i produkcji nowych wyrobów bądź procesów wytwórczych;
- 5) w zakresie medycyny:
 - badania kliniczne (fazy 1, 2, 3 badań klinicznych oraz faza 4, tylko wtedy kiedy przynosi dalsze postępy naukowe lub techniczne),
 - celowe badanie konkretnych przypadków zejść śmiertelnych w celu ustalenia skutków ubocznych określonych metod leczenia raka,
 - specjalny program badania krwi w związku z wprowadzeniem nowego leku;
- 6) badania nowych metod pomiaru, np. temperatury, w tym także badania i opracowywanie nowych systemów i technik interpretacji danych;
- 7) w zakresie oprogramowania komputerowego:
 - prace B+R prowadzące do opracowania nowych twierdzeń i algorytmów w zakresie informatyki teoretycznej,

- rozwój informatyki na poziomie systemów operacyjnych, języków programowania, zarządzania danymi, oprogramowania komunikacyjnego oraz narzędzi służących do tworzenia oprogramowania,
 - rozwój technologii związanych z Internetem,
 - badania metod projektowania, rozwijania, instalowania i utrzymywania oprogramowania,
 - rozwijanie oprogramowania prowadzące do postępów w zakresie ogólnych koncepcji przechwytywania, przekazywania, gromadzenia, wydobywania informacji, manipulowania informacjami lub ich prezentowania,
 - prace rozwojowe ukierunkowane na wypełnienie luk w wiedzy technicznej, będące niezbędnym krokiem w procesie tworzenia programu lub systemu,
 - prace B+R dotyczące narzędzi lub technik związanych z oprogramowaniem w wyspecjalizowanych obszarach informatyki (przetwarzanie obrazów, prezentacja danych geograficznych, rozpoznawanie pisma, sztuczna inteligencja i inne);
- 8) w zakresie działalności usługowej bankowości i ubezpieczeń:
- badania matematyczne związane z analizą ryzyka finansowego,
 - opracowanie modeli ryzyka na potrzeby polityki kredytowej,
 - prace rozwojowe nad nowym oprogramowaniem dla usług typu *home banking*,
 - opracowywanie technik badania zachowań konsumenckich w celu tworzenia nowych typów rachunków i usług bankowych,
 - badania zmierzające do ustalenia nowych rodzajów ryzyka lub nowych cech ryzyka, które należy wziąć pod uwagę przy zawieraniu umów ubezpieczenia,
 - badania zjawisk społecznych mających wpływ na nowe typy ubezpieczeń, takich jak np. ochrona ubezpieczeniowa osób niepalących,
 - prace B+R związane z usługami bankowymi i ubezpieczeniowymi świadczonymi drogą elektroniczną, z usługami internetowymi oraz aplikacjami w sferze e-handlu,
 - prace B+R związane z nowymi lub znacząco udoskonalonymi usługami finansowymi (nowe koncepcje rachunków, kredytów, ubezpieczeń i instrumentów oszczędnościowych);
- 9) w innych rodzajach działalności usługowej:
- analiza wpływu zmian gospodarczych i społecznych na konsumpcję i sposoby spędzania wolnego czasu,
 - opracowywanie nowych metod pomiaru oczekiwań i preferencji konsumenckich,
 - opracowywanie nowych metod i narzędzi sondażowych,
 - opracowanie procedur trackingu i śledzenia (logistyka),
 - badania nad nowymi koncepcjami podróżowania i spędzania urlopu,
 - otwieranie prototypowych i pilotażowych formatów sklepów.

Dział 00.

Jeżeli jednostka główna nie posiada filii, oddziałów lub zakładów prowadzących lub zlecających wykonanie prac B+R, wówczas sporządza **jedno sprawozdanie** dla jednostki głównej.

Jeżeli jednostka główna posiada filie, oddziały lub zakłady prowadzące lub zlecające wykonanie prac B+R, wówczas sporządza:

- 1) **jedno sprawozdanie** dla jednostki głównej, jeżeli prowadzono lub zlecano w niej wykonanie prac B+R;
- 2) **odrębne sprawozdania** dla wszystkich filii, oddziałów lub zakładów prowadzących lub zlecających wykonanie prac B+R;
- 3) **jedno sprawozdanie zbiorcze** stanowiące sumę danych ze sprawozdań wymienionych w punktach 1) i 2).

W przypadku braku ewidencji szczegółowej, umożliwiającej sporządzenie sprawozdania w pełnym zakresie, co może mieć miejsce, np. w przedsiębiorstwach prowadzących działalność B+R obok swojej przeważającej działalności, dopuszcza się możliwość wykazywania danych szacunkowych z odpowiednią adnotacją.

Dział 0.

Do **pracujących zalicza** się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego, (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek:
 - a) właścicieli i współwłaścicieli łącznie z bezpłatnie pomagającymi członkami ich rodzin,
 - b) osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody (tj. architekt, lekarz, adwokat, itp.);
- 3) agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych;
- 4) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej.

Do **pracujących nie zalicza** się:

- 1) osób wykonujących pracę na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło;

- 2) osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 3) uczniów szkół dla niepracujących oraz słuchaczy szkół wyższych odbywających praktyki wakacyjne lub dyplomowe;
- 4) osób korzystających z urlopów bezpłatnych w wymiarze powyżej 3 miesięcy (nieprzerwanie);
- 5) osób korzystających z urlopów wychowawczych w wymiarze powyżej 3 miesięcy (nieprzerwanie);
- 6) osób przebywających na świadczeniach rehabilitacyjnych;

Dział 1. Nakłady wewnętrzne na działalność B+R według pochodzenia środków oraz aparatura naukowo-badawcza w 2015 r.

W **dziale 1** należy wykazać nakłady finansowe poniesione w roku sprawozdawczym **wyłącznie na działalność B+R wykonaną wewnątrz jednostki sprawozdawczej**.

W dziale tym **nie należy** uwzględniać nakładów związanych z innymi rodzajami działalności prowadzonymi przez jednostkę, takimi jak: działalność wspomagająca badania, produkcyjna i usługowa.

W **wierszu 01** podaje się **nakłady wewnętrzne**, poniesione w roku sprawozdawczym **na prace B+R wykonane w jednostce sprawozdawczej**, niezależnie od źródła pochodzenia wydatkowanych środków.

Nakłady wewnętrzne na prace B+R obejmują:

- 1) nakłady bieżące;
- 2) nakłady inwestycyjne na środki trwałe

– **w części, w jakiej dotyczą działalności B+R.**

Nakłady wewnętrzne podaje się w **wysokości faktycznie poniesionych kosztów**, nawet jeśli ich aktualna wartość mogłaby być niższa z powodu ulg czy rabatów przyznanych po wykonaniu prac B+R.

Nakłady wewnętrzne nie obejmują amortyzacji środków trwałych oraz podatku VAT.

Dane zawarte w wierszu 01 muszą być zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach:

- **PNT-02** lub **PNT-02/u** w dziale 3 wierszu 11,
- **PNT-06** w dziale 9 wierszu 1 rubryce 2,
- **MN-02** w dziale 4 wierszu 1 rubryce 2.

W **wierszu 02** podaje się **nakłady bieżące** ogółem poniesione w roku sprawozdawczym **wyłącznie na działalność B+R**. Nakłady bieżące obejmują:

- 1) nakłady osobowe;
- 2) opłaty licencyjne za użytkowanie produktów własności intelektualnej dokonane za okres dłuższy niż jeden rok;
- 3) koszty zużycia materiałów, przedmiotów nietrwałych i energii;
- 4) koszty zakupu książek, czasopism, materiałów źródłowych, subskrypcji bibliotecznych, członkostwa w towarzystwach naukowych itp.;
- 5) koszty usług pośrednich obejmujące: obróbkę obcą, usługi transportowe, remontowe, ochroniarskie, bankowe, pocztowe, telekomunikacyjne, informatyczne, wydawnicze, komunalne itp.;
- 6) koszty podróży służbowych;
- 7) pozostałe koszty obejmujące w szczególności podatki i opłaty obciążające koszty działalności i zyski;
- 8) ubezpieczenia majątkowe

– **w części, w jakiej dotyczą działalności B+R.**

Do nakładów bieżących **nie należy zaliczać** kosztów zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych niezbędnych do wykonania określonych prac B+R, do czasu zakończenia tych prac, nieujętej w ewidencji środków trwałych jednostki.

W **wierszu 03** podaje się **nakłady osobowe** poniesione przez jednostkę w roku sprawozdawczym **wyłącznie na działalność B+R**. Nakłady osobowe obejmują:

- 1) wynagrodzenia brutto:
 - wynagrodzenia osobowe – należne m.in. z tytułu stosunku pracy lub stosunku służbowego, z tytułu umowy o pracę nakładczą – obejmujące m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, dodatki za staż pracy oraz inne dodatki, premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe, dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych, nagrody jubileuszowe, odprawy rentowe i emerytalne, ekwiwalenty pieniężne za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i inne;
 - wynagrodzenia bezosobowe – wypłacane m.in. na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło osób zatrudnionych w jednostce, również uczestnikom studiów doktoranckich;
 - honoraria – wynagrodzenia z tytułu korzystania lub rozporządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, w tym m.in. wynagrodzenia za opracowania naukowe i badawczo-rozwojowe;
 - dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej;
 - wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej – dotyczy przedsiębiorstw z działu 72 PKD;
- 2) narzuty na wynagrodzenia obciążające zgodnie z przepisami pracodawcę – składki z tytułu ubezpieczenia społecznego, składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;

- 3) stypendia naukowe uczestników studiów doktoranckich
– **proporcjonalnie do czasu pracy poświęconego na B+R.**

Do nakładów osobowych **nie należy wliczać** kosztów pracy osób świadczących usługi pośrednie, nieuwzględnianych w danych o personelu B+R (np. pracowników ochrony i konserwacji, bibliotek centralnych, wydziałów informatycznych). Koszty te w części przypadającej na działalność B+R są włączane do nakładów bieżących, wykazywanych w wierszu 02.

W **wierszu 04** podaje się wartość opłaty z tytułu użytkowania produktu własności intelektualnej innego podmiotu, dokonanej za okres dłuższy niż jeden rok. W wierszu tym nie należy wykazywać opłat licencyjnych ponoszonych raz w roku lub częściej (np. kwartalnie).

W **wierszu 05** podaje się **nakłady inwestycyjne** ogółem poniesione w roku sprawozdawczym na środki trwałe **związane z działalnością B+R.**

W **wierszach 06, 07 i 10** podaje się nakłady inwestycyjne według rodzajów środków trwałych. W wierszach tych należy podać informacje o nakładach na nowe środki trwałe, nakładach na zakup (przejęcie) używanych środków trwałych oraz na pierwsze wyposażenie inwestycji niezaliczane do środków trwałych, a nabyte ze środków inwestycyjnych. Do klasyfikowania nakładów inwestycyjnych według rodzajów środków trwałych należy posługiwać się aktualnie obowiązującą Klasyfikacją Środków Trwałych (KŚT).

Wartość nakładów inwestycyjnych powinna obejmować zarówno nakłady na środki trwałe związane z działalnością B+R **oddane do użytku** w roku sprawozdawczym, jak i nakłady poniesione w tym okresie na **inwestycje niezakończone** (tj. na przyszłe środki trwałe związane z działalnością B+R).

W **wierszu 08** należy podać wartość zakupu w roku sprawozdawczym aparatury naukowo-badawczej zaliczonej do środków trwałych, łącznie z aparaturą spełniającą kryteria zaliczania do środków trwałych.

W **wierszu 11** podaje się wysokość **nakładów poniesionych na oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie w ramach działalności B+R.** Zalicza się tu oprogramowanie wytworzone w ramach działalności B+R na własny użytek jak również na sprzedaż.

Do nakładów tych zalicza się wszystkie koszty netto poniesione na etapach: analizy funkcjonalności, analiz szczegółowych, programowania, testów, tworzenia dokumentacji, uwzględniając następujące rodzaje tych kosztów:

- wydatki netto na wykorzystane materiały i usługi;
- wynagrodzenia brutto (z punktu widzenia pracodawcy, tzn. zawierające także świadczenia na rzecz pracowników) i inne koszty osobowe związane z zatrudnieniem personelu bezpośrednio zaangażowanego w tworzenie oprogramowania;
- inne wydatki netto bezpośrednio związane z wytwarzaniem;
- koszty ogólne netto, które mogą być określone i uzasadnione.

W **wierszach 12–15** podaje się nakłady wewnętrzne (w rubryce 1 nakłady bieżące, w rubryce 2 nakłady inwestycyjne) przypadające na: badania naukowe (podstawowe, stosowane, przemysłowe) i prace rozwojowe.

W **wierszu 16** podaje się nakłady wewnętrzne poniesione przez jednostkę w roku sprawozdawczym na **biotechnologię.** Dane zawarte w wierszu 16 muszą być zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu MN-01 w dziale 3 wierszu 1. Jeżeli jednostka nie sporządza sprawozdania MN-01, natomiast sporządza sprawozdanie MN-02 wówczas dane ze sprawozdania PNT-01 wykazane w wierszu 16 muszą być zgodne z danymi wykazanymi w dziale 4 wierszu 2 rubryce 2 sprawozdania MN-02.

Biotechnologia związana jest ze zmianą materii żywej i nieożywionej poprzez wykorzystanie organizmów żywych, ich części, bądź pochodzących od nich produktów, a także modeli procesów biologicznych w celu tworzenia wiedzy, dóbr i usług, w szczególności z wykorzystaniem technik:

- DNA/RNA (genomika, farmakogenomika, sondy DNA, inżynieria genetyczna, sekwencjonowanie/synteza/amplifikacja DNA/RNA, ekspresja genów, technologia antysensowna);
- białka i inne makrocząstki (sekwencjonowanie/synteza/inżynieria białek i peptydów, poprawa metod transportu dużych cząsteczek leków, proteomika, izolacja i oczyszczanie, przekazywanie sygnałów, identyfikacja receptorów komórkowych);
- komórki, kultury komórkowe i inżynieria komórkowa (kultury komórkowe i tkankowe, inżynieria tkankowa, fuzja komórkowa, szczepionki i immunizacja, manipulacje na zarodkach);
- techniki procesów biotechnologicznych (biosynteza z wykorzystaniem bioreaktorów, bioinżynieria, biokataliza, bioprosesowanie, bioługowanie, biospulchnianie, wybielanie za pomocą środków biologicznych, bioodsiarczanie, bioremediacja, biofiltracja);
- geny i wektory RNA (terapia genowa, wektory wirusowe);
- bioinformatyka (tworzenie genomowych/białkowych baz danych, modelowanie złożonych procesów biologicznych, biologia systemowa);

- nanobiotechnologia (zastosowanie narzędzi i procesów nano-/mikroproduktów do konstrukcji urządzeń do badań biosystemów oraz w transporcie leków, udoskonalenia diagnostyki itd.).

W **wierszu 17** podaje się nakłady wewnętrzne poniesione przez jednostkę w roku sprawozdawczym **na nanotechnologię**. Dane zawarte w wierszu 17 muszą być zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu PNT-05 w dziale 2 wierszu 1. Jeżeli jednostka nie sporządza sprawozdania PNT-05, natomiast sporządza sprawozdanie PNT-06 wówczas dane ze sprawozdania PNT-01 wykazane w wierszu 17 muszą być zgodne z danymi wykazanymi w dziale 9 wierszu 2 rubryce 2 sprawozdania PNT-06.

Nanotechnologia związana jest z projektowaniem i wytwarzaniem struktur, których przynajmniej jeden rozmiar jest poniżej 100 nm i które posiadają nowe własności wynikające z nanorozmiaru. Prace B+R w dziedzinie nanotechnologii dotyczą zarówno nanomateriałów (ich produkcji i właściwości), jak i nanoprocesów.

W **wierszach 18–34** podaje się nakłady wewnętrzne faktycznie poniesione w roku sprawozdawczym na działalność B+R według źródeł pochodzenia tych środków.

W **wierszu 18** należy wykazać środki na prace B+R pochodzące z budżetu państwa (minister właściwy do spraw nauki i inne resorty) ze wszystkich strumieni finansowania (finansowanie: działalności statutowej, kosztów realizacji inwestycji służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych, projektów badawczych itd.) oraz budżetów Jednostek Samorządu Terytorialnego, a także z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Narodowego Centrum Nauki, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości i innych instytucji dysponujących środkami publicznymi, w części w której finansowane są ze środków krajowych.

W **wierszu 19** należy podać wartość środków krajowych otrzymanych z budżetu, które były wydatkowane w projektach współfinansowanych także ze środków Unii Europejskiej.

W **wierszach 20–23** należy podać środki otrzymane za prace B+R od instytucji krajowych: jednostek naukowych PAN i instytutów badawczych, szkół wyższych, przedsiębiorstw i prywatnych instytucji niekomercyjnych (patrz objaśnienia do wiersza 23).

Podając dane w **wierszach 20–23**, należy kierować się **pierwotnym pochodzeniem środków**.

W **wierszu 23** podaje się środki finansowe wydatkowane w roku sprawozdawczym na prace B+R, pochodzące od prywatnych instytucji niekomercyjnych, tzn. instytucji nienastawionych na zysk. Do prywatnych instytucji niekomercyjnych zalicza się fundacje (np. Fundacja na rzecz Nauki Polskiej), partie polityczne, związki zawodowe, związki konsumentów, towarzystwa i stowarzyszenia (zawodowe, naukowe, religijne itp.) oraz osoby fizyczne i organizacje zajmujące się promocją, finansowaniem lub innymi formami wspomaganie badań naukowych.

W **wierszu 24** należy podać środki otrzymane z organizacji międzynarodowych i instytucji zagranicznych, w tym środki na projekty badawcze realizowane w zakresie: programów ramowych Unii Europejskiej (*the EU Framework Programms for Research and Technological Development*), programu EUREKA (*European Research Coordination Agency – the EUREKA initiative*), programu COST (*European Cooperation in the Field of Scientific and Technical Research*) itp. oraz środki otrzymane z instytucji krajowych w ramach funduszy strukturalnych w części, w której są finansowane ze środków Unii Europejskiej i wydatkowane w roku sprawozdawczym na prace B+R.

W **wierszu 25** należy podać środki pozyskane z Unii Europejskiej, w tym wartość środków unijnych w projektach współfinansowanych również ze środków krajowych.

W **wierszach 27–29** należy podać środki pochodzące z przedsiębiorstw zagranicznych.

Przedsiębiorstwo jest najmniejszą kombinacją jednostek prawnych, tzn. jednostką organizacyjną wytwarzającą wyroby i usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jeden lub więcej rodzajów działalności w jednym lub więcej miejscach. Przedsiębiorstwo może być jedną jednostką prawną.

Grupa przedsiębiorstw to stowarzyszenie przedsiębiorstw, powiązanych między sobą więzami prawnymi-finansowymi. Grupa przedsiębiorstw może mieć więcej niż jeden ośrodek decyzyjny, w szczególności w odniesieniu do polityki produkcji, sprzedaży i zysków. Może ona jednoczyć niektóre aspekty zarządzania finansami i podatkami. Stanowi jednostkę gospodarczą, upoważnioną do dokonywania wyborów, w szczególności dotyczących jednostek, które obejmuje.

W **wierszu 34** podaje się **środki własne** jednostki wydatkowane w roku sprawozdawczym **na działalność B+R**. Przez środki własne należy rozumieć środki finansowe uzyskane ze sprzedaży patentów, praw ochronnych, licencji na stosowanie wynalazków i wzorów użytkowych, projektów racjonalizatorskich stanowiących własność jednostki oraz innych osiągnięć naukowych i technicznych, prac z zakresu działalności ogólnotechnicznej, prac wdrożeniowych (w tym nadzoru autorskiego) i produkcji doświadczalnej unikatowych urządzeń, aparatury i przedmiotów majątkowych oraz środki z odpłatnej działalności diagnostycznej, leczniczej, rehabilitacyjnej, artystycznej, doświadczalnej itp. oraz z pozostałej działalności gospodarczej i usługowej, a także środki z udziałów w działalności podmiotów gospodarczych, środki z darowizn, zapisów, spadków i ofiarności publicznej oraz z odsetek od lokat bankowych, jak również środki pozyskane z kredytów komercyjnych.

W **wierszu 35** podaje się wartość ewidencyjną, figurującą w księgach, tzn. bez potrącenia umorzeń, aparatury naukowo-badawczej zaliczonej do środków trwałych, stosowanej przy pracach B+R, według stanu w dniu 31 XII 2015 r. Do **aparatury naukowo-badawczej** zalicza się zestawy urządzeń badawczych, pomiarowych lub laboratoryjnych o małym stopniu uniwersalności i wysokich parametrach technicznych (zazwyczaj wyższych o kilka rzędów dokładności pomiaru w stosunku do typowej aparatury stosowanej dla celów produkcyjnych lub eksploatacyjnych). Do aparatury naukowo-badawczej **nie zalicza** się sprzętu komputerowego i innych urządzeń niewykorzystywanych bezpośrednio do realizacji prac B+R.

W **wierszu 36** należy podać wartość umorzenia aparatury naukowo-badawczej wykazanej w wierszu 35, według stanu w dniu 31 XII 2015 r.

W **wierszu 37** należy podać wartość aparatury naukowo-badawczej zaliczonej do środków trwałych, otrzymanej nieodpłatnie w roku sprawozdawczym (np. w formie darowizny).

W **załączniku nr 2** w wierszach 1–64 należy wykazać część nakładów wewnętrznych poniesionych na prace B+R wykonane w jednostce **na zlecenie podmiotów gospodarczych**, w tym także na zlecenie instytutów i jednostek naukowych PAN. Wówczas wykazywaną część nakładów należy przypisać PKD zleciodawcy.

W wierszach tych można także wykazać część nakładów wewnętrznych poniesionych na prace B+R prowadzone **na rzecz swojej jednostki**. Wówczas wykazywaną część nakładów należy przypisać do własnego PKD.

Pozostałe nakłady należy wykazać w wierszu 64.

Dział 2. Nakłady zewnętrzne na działalność B+R w 2015 r.

W **wierszu 01** podaje się **nakłady zewnętrzne** poniesione w roku sprawozdawczym **wyłącznie na prace B+R wykonane poza jednostką** sprawozdawczą przez innych wykonawców (podwykonawców) krajowych i zagranicznych. Nakłady zewnętrzne nie obejmują podatku VAT.

Dane zawarte w wierszu 01 muszą być zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu **PNT-02** lub **PNT-02/u** w dziale 3 wierszu 12.

W **wierszach 02–17** podaje się nakłady zewnętrzne według kierunków ich wydatkowania.

W **wierszu 06** należy podać nakłady zewnętrzne przekazane mikroprzedsiębiorstwom z PKD innym niż 72.

Mikroprzedsiębiorstwo jest to przedsiębiorstwo o liczbie pracujących poniżej 10 osób, a jego roczny obrót nie przekracza 2 milionów euro lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 milionów euro.

Dział 3. Pracujący w działalności B+R i ich wynagrodzenia według poziomu wykształcenia w 2015 r.

Do personelu B+R należy zaliczyć wszystkie osoby pracujące bezpośrednio przy pracach B+R oraz osoby zapewniające bezpośrednią obsługę, np. kierownicy prac B+R, pracownicy administracyjni i biurowi.

W **dziale 3** podaje się liczbę osób pracujących **związanych z działalnością B+R**, przeznaczających na tę działalność co najmniej 10% swojego czasu pracy, będących w stanie ewidencyjnym jednostki w dniu 31 XII 2015 r. Zalicza się tu osoby wykonujące pracę w Polsce, a także za granicą (skierowane za granicę w celach badawczych) na rzecz jednostek, w których pracują, niezależnie od czasu trwania zatrudnienia. Dane podaje się bez przeliczania pracujących na pełne etaty.

Do **zatrudnionych** zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) na czas określony (w tym zatrudnione sezonowo i dorywczo) i nieokreślony w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy.

Do **zatrudnionych** nie zalicza się m.in.:

- 1) osób wykonujących pracę na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło;
- 2) osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 3) uczniów szkół dla niepracujących oraz słuchaczy szkół wyższych odbywających praktyki wakacyjne lub dyplomowe;
- 4) osób korzystających z urlopów bezpłatnych w wymiarze powyżej 3 miesięcy (nieprzerwanie);
- 5) osób korzystających z urlopów wychowawczych w wymiarze powyżej 3 miesięcy (nieprzerwanie);
- 6) osób przebywających na świadczeniach rehabilitacyjnych;
- 7) pracodawców i pracujących na własny rachunek;
- 8) agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych;
- 9) osób wykonujących pracę nakładczą;
- 10) członków spółdzielni produkcji rolniczej.

Pełnozatrudnieni to osoby, które pracują w pełnym wymiarze godzin pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy.

W **wierszach 02–06** podaje się liczbę pracujących według poziomu ich wykształcenia.

W **wierszu 05** podaje się osoby z wykształceniem wyższym do którego zaliczamy m. in. licencjat. Licencjat jest tytułem zawodowym nadawanym absolwentom wyższych zawodowych studiów humanistycznych i matematyczno-przyrodniczych, społecznych, ekonomicznych, wychowania fizycznego, turystyki, rekreacji, rehabilitacji ruchowej oraz medycznej, z wyjątkiem lekarskich i stomatologicznych.

W **wierszu 06** podaje się osoby z wykształceniem policealnym, średnim i zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym.

Osoby związane z działalnością B+R należy zaliczać do właściwych kategorii na podstawie **najwyższego** posiadanego przez nie poziomu wykształcenia (tytułu, stopnia naukowego).

W **rubryce 5** wykazuje się **pełne wynagrodzenia brutto** (tzn. dotyczące wszystkich rodzajów działalności prowadzonej przez jednostkę) **pracowników pełnozatrudnionych** związanych z działalnością B+R.

Do wynagrodzeń tych zalicza się:

- 1) wynagrodzenia osobowe – należne m.in. z tytułu stosunku pracy lub stosunku służbowego, z tytułu umowy o pracę nakładczą – obejmujące m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, dodatki za staż pracy oraz inne dodatki, premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe, dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych, nagrody jubileuszowe, odprawy rentowe i emerytalne, ekwiwalenty pieniężne za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i inne;
- 2) dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej;
- 3) wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej;
- 4) honoraria – wynagrodzenia z tytułu korzystania lub rozporządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, w tym m.in. wynagrodzeń za opracowania naukowe i badawczo-rozwojowe.

Nie zalicza się natomiast wynagrodzeń bezosobowych – wypłacanych m.in. na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, również uczestnikom studiów doktoranckich prowadzącym prace B+R.

Dział 4. Pracujący w działalności B+R według zawodów i grup wieku w 2015 r.

Patrz objaśnienia do **działu 3**.

Dane w **wierszu 01 rubryce 1** powinny być zgodne z danymi w **dziale 3 wierszu 01 rubryce 1**.

W **rubrykach 3, 5 i 7** podaje się liczbę osób pracujących według zawodów.

W **rubryce 3** wykazuje się **pracowników naukowo-badawczych (badaczy)** związanych z pracami badawczymi lub rozwojowymi. Badacze to pracownicy zajmujący się zawodowo pracą koncepcyjną lub tworzeniem nowej wiedzy, produktów, procesów, metod oraz systemów, a także kierowaniem projektami związanymi z tą działalnością. Do kategorii tej należy doliczyć kadrę kierowniczą i pracowników administracyjnych zajmujących się planowaniem i kierowaniem naukowo-technicznymi aspektami pracy badaczy.

W **rubryce 5** wykazuje się **techników i pracowników równorzędnych** związanych z działalnością B+R.

Technicy to osoby, które uczestniczą w działalności B+R poprzez wykonywanie zadań naukowych i technicznych związanych z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy. Zadania tych osób obejmują:

- 1) prowadzenie poszukiwań bibliotecznych i wybór odpowiednich materiałów z archiwów i bibliotek;
- 2) przygotowywanie programów komputerowych;
- 3) prowadzenie eksperymentów, testów i analiz;
- 4) przygotowywanie materiałów i sprzętu do eksperymentów, testów i analiz;
- 5) rejestrowanie pomiarów, dokonywanie obliczeń oraz przygotowywanie wykresów i rysunków;
- 6) prowadzenie statystycznych badań ankietowych oraz wywiadów.

Pracownicy równorzędni wykonują analogiczne zadania pod kierunkiem badaczy w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych.

W **rubryce 7** wykazuje się **pozostały personel** związany z działalnością B+R. Do kategorii tej należy zaliczać pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac B+R lub bezpośrednio z nimi związanych. Do grupy tej zalicza się także personel zajmujący się głównie sprawami finansowymi i kadrowymi, o ile wiążą się one bezpośrednio z działalnością B+R. Nie zalicza się tu personelu świadczącego usługi pośrednie, takiego jak np. personel stołówek, personel zajmujący się utrzymaniem czystości czy straż przemysłowa.

W **wierszu 21** podaje się liczbę osób stanowiących personel B+R w roku sprawozdawczym, łącznie z wykonującymi prace B+R na podstawie umowy zlecenia, umowy o dzieło, osobami pracującymi w danym roku, ale nie będącymi na stanie jednostki 31 XII 2015 r. oraz uczestnikami studiów doktoranckich zaangażowanymi w prace B+R i otrzymującymi na ten cel środki finansowe (w postaci wynagrodzenia z jednostki, stypendium lub innej formy finansowania) – w jednostkach przeliczeniowych zwanych **ekwiwalentami pełnego czasu pracy**.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) lub osobo-lata są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego stanu personelu w działalności B+R. Miernik ten pozwala na uniknięcie przeszacowania liczby personelu B+R, wynikającego z faktu, że wiele osób związanych z tą działalnością część swojego czasu pracy przeznaczają na zajęcia inne niż B+R, takie jak np.: zajęcia dydaktyczne ze studentami, praca administracyjna, służba zdrowia, kontrola jakości itp., a część osób pracuje w wymiarze mniejszym niż pełny etat bądź rozpoczyna pracę w danej instytucji lub rezygnuje z niej w trakcie roku kalendarzowego. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R. Pracujących w działalności B+R w ekwiwalentach pełnego czasu pracy należy ustalić na podstawie proporcji czasu przepracowanego przez poszczególnych pracowników w **ciągu roku sprawozdawczego** przy pracach B+R do pełnego czasu pracy obowiązującego w danej instytucji na danym stanowisku pracy, posługując się przy tym następującymi przykładami:

- 1) pracownik pracujący na całym etacie poświęcający w ciągu roku sprawozdawczego na działalność B+R:
 - a) 90 % lub więcej ogólnego czasu pracy - 1,0 EPC,
 - b) 75 % ogólnego czasu pracy - 0,75 EPC,(w zaokrągleniu: 0,8),
 - c) 50 % ogólnego czasu pracy - 0,5 EPC;
- 2) pracownik pracujący na 0,5 etatu i poświęcający na działalność B+R:
 - a) 90 % lub więcej swojego ogólnego czasu pracy - 0,5 EPC,
 - b) 50 % swojego ogólnego czasu pracy - 0,25 EPC(w zaokrągleniu: 0,3);
- 3) pracownik pracujący w danej jednostce w roku sprawozdawczym przez 6 miesięcy na całym etacie i poświęcający 90 % lub więcej swojego ogólnego czasu pracy na działalność B+R - 0,5 EPC;
- 4) osoba wykonująca prace B+R na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło – pełny, faktyczny czas pracy w roku sprawozdawczym z wszystkich umów, podany jako odpowiedni ułamek rocznego czasu pracy.

Przy wyliczaniu EPC nie należy odejmować urlopów wypoczynkowych, absencji chorobowej oraz innych nieobecności usprawiedliwionych (poza urlopami bezpłatnymi i urlopami wychowawczymi trwającymi nieprzerwanie powyżej 3 miesięcy).

W przypadku braku odpowiedniej ewidencji dopuszcza się możliwość zastosowania szacunków w oparciu o wielkość nakładów osobowych.

Liczba ekwiwalentów pełnego czasu pracy wykazana w wierszu 21 w zasadzie powinna być mniejsza lub równa liczbie osób wykazanej w wierszu 01. Jeżeli jednostka zatrudniała pracowników na umowy zlecenia, umowy o dzieło oraz w danym roku pracowały w niej osoby, które nie były na stanie jednostki 31 XII 2015 r. to liczba ekwiwalentów pełnego czasu pracy może być większa od wiersza 01.

Dział 5. Dane uzupełniające

W **wierszach 01–04** należy podać liczbę zgłoszeń znaków towarowych, wzorów przemysłowych, wzorów użytkowych i wynalazków dokonanych w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej (w danym roku).

Znak towarowy jest to oznaczenie przedstawione w sposób graficzny lub takie, które da się w taki sposób wyrazić, jeżeli oznaczenie takie nadaje się do odróżnienia w obrocie towaru jednego przedsiębiorstwa od tego samego rodzaju towarów innych przedsiębiorstw. Znakiem towarowym może być w szczególności wyraz, rysunek, ornament, kompozycja kolorystyczna, forma przestrzenna w tym forma towaru lub opakowania, a także melodia lub inny sygnał dźwiękowy. Jako znaki towarowe rozumie się także znaki usługowe. Jako towary rozumie się w szczególności wyroby przemysłowe, rzemieślnicze, płody rolne oraz produkty naturalne zwłaszcza wody, minerały, surowce, jak także usługi. Jako znaki towarowe powszechnie znane rozumie się znaki, które nie są zarejestrowane. Na znak towarowy może być udzielone prawo ochronne, którego czas trwania wynosi 10 lat od daty dokonania zgłoszenia z możliwością przedłużenia go na kolejne dziesięcioletnie okresy.

Wzór przemysłowy jest to nowa i oryginalna nadająca się do wielokrotnego odtwarzania postać wyrobu, przejawiająca się szczególnie w jego kształcie, właściwościach powierzchni, barwie, rysunku lub ornamentcie. Wzorem przemysłowym nie jest postać wyrobu uwarunkowana wyłącznie względami technicznymi lub funkcjonalnymi. Wzór przemysłowy uważa się za nowy, jeżeli przed datą, według której oznacza się pierwszeństwo do uzyskania prawa w rejestracji nie został podany do powszechnej wiadomości w sposób umożliwiający jego odtwarzanie ani nie był z wcześniejszym pierwszeństwem zgłoszony wzór, który następnie został zarejestrowany. Wzór przemysłowy uważa się za oryginalny jeżeli różni się w sposób wyraźny od wzorów znanych i jego cechy nie są wyłącznie kombinacją cech znanych wzorów. Na wzór przemysłowy może być udzielane prawo z rejestracji. Czas trwania prawa z rejestracji wynosi 25 lat od daty dokonania zgłoszenia wzoru przemysłowego w Urzędzie Patentowym. Po udzieleniu prawa z rejestracji wzoru przemysłowego dokonuje się wpisu do rejestru wzorów przemysłowych. Udzielenie prawa z rejestracji na wzór przemysłowy stwierdza się przez wydanie świadectwa rejestracji.

Wzór użytkowy jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci. Wzór użytkowy uważa się za rozwiązanie użyteczne jeżeli pozwala ono na osiągnięcie celu mającego praktyczne znaczenie przy wytwarzaniu lub korzystaniu z wyrobu. Na wzór użytkowy udzielane jest prawo ochronne. Udzielenie prawa ochronnego na wzór użytkowy stwierdza się przez wydanie świadectwa ochronnego. Prawo to podlega wpisowi do rejestru wzorów użytkowych. Zakres przedmiotowy prawa ochronnego określają zastrzeżenia ochronne zawarte w opisie ochronnym wzoru użytkowego.

Wynalazek jest to nowe rozwiązanie o charakterze technicznym posiadające poziom wynalazczy i nadające się do przemysłowego stosowania, które nie jest częścią dotychczasowego stanu techniki. Przez stan techniczny rozumie się wszystko to, co zostało udostępnione do wiadomości powszechnej w formie pisemnego lub ustnego opisu, przez stosowanie, wystawianie lub ujawnienie w inny sposób. Za wynalazek nie uważa się:

- odkryć, teorii naukowych i metod matematycznych,
- wyrobów o charakterze jedynie estetycznym,
- planów, zasad i metod dotyczących działalności umysłowej lub gospodarczej oraz gier,
- wytworów, których niemożliwość wykorzystania może być wykazana w świetle powszechnie przyjętych i uznanych zasad nauki,
- programów do maszyn cyfrowych,
- przedstawienia informacji.

Patent jest to wyłączne prawo udzielone na wynalazek przez organ krajowy (w Polsce – Urząd Patentowy RP) lub międzynarodowy (Europejski Urząd Patentowy – patent europejski). Prawo przyznane jest osobie fizycznej lub prawnej do wyłącznego korzystania z wynalazku na określonym terytorium, przez 20 lat od daty zgłoszenia wynalazku, na warunkach wynikających z ustawy danego kraju lub z konwencji międzynarodowej.

W dziale tym należy podać liczbę zgłoszeń wynalazków oraz patentów, nawet jeśli jednostka nie była jedynym zgłaszającym wynalazek do ochrony, bądź jedynym właścicielem patentu.

W **wierszu 11** należy podać przychody ze sprzedaży licencji, bez uwzględniania licencji na standardowe oprogramowanie komputerowe.

Do **niestandardowego oprogramowania** są zaliczane wszystkie wykorzystywane przez jednostkę specjalistyczne programy takie jak m. in. komputerowe systemy zarządzania zapasami, sprzedażą, kontaktami z klientem, programy finansowo-księgowo, z wyłączeniem podstawowych pakietów oprogramowania powszechnie stosowanych przez większość użytkowników komputera np. pakiety Office, standardowe programy antywirusowe, systemy operacyjne itp.

W **wierszu 12** należy podać nakłady na zakup licencji, bez uwzględniania licencji na standardowe oprogramowanie komputerowe.

W sprawozdaniu należy uwzględnić wszystkie prace B+R prowadzone przez jednostkę, tzn. zarówno prace własne jak i świadczone usługi badawcze.

Dziękujemy za wypełnienie i przesłanie formularza.